

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.III.37.698/2013/6.szám

A Kúria a dr. ... jogtanácsos által képviselt felperes a dr. jogtanácsos által képviselt alperes ellen fogyasztóvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. május 16. napján kelt 8.K.26.284/2013/2. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 4. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.26.284/2013/2. számú ítéletét, továbbá az alperes 2012. március 9. napján kelt HAJ-01125-3/2012. számú határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezi.

Kötelezi a Kúria az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Pest Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége 2011. évi árfeltüntetés és árfelszámítás átfogó ellenőrzés című témavizsgálat keretében helyszíni ellenőrzést tartott a felperes által üzemeltetett kereskedelmi egységben. Az ellenőrzésről készült jegyzőkönyv szerint az üzletben a négy pénztár felett kínáltak értékesítésre 53 féle dohányterméket. A dohánytermékek eladási árával kapcsolatban ártájékoztató nem került kihelyezésre, a dohánytermékek eladási árát a termék adójegyén tüntették fel. A fogyasztóvédelmi felügyelőség a 2011. szeptember 19. napján kelt PEF-02758-4/2011.sz. határozatával a felperest 800.000 forint fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta és kötelezte, hogy a forgalmazott dohánytermékek eladási árát jól látható módon tüntesse fel és a megtett intézkedésről a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül írásban adjon tájékoztatást. A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2012. március 9. napján kelt HAJ-01125-3/2012.sz. másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának az elsőfokú határozatra kiterjedő felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a dohánytermék eladási árának feltüntetése nem sérti a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 14.§ (1) bekezdését, mert megfelel a termékek eladási ára és egységára, továbbá a szolgáltatások díja feltüntetésének részletes szabályairól szóló 4/2009.(I.30.) NFGM-SzMM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 2.§ (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott alternatív lehetőségeknek. A felperes utalt a vizsgálati jelentés tartalmára, mely szerint az árfeltüntetés és az árfeltüntetés tisztán olvashatósága két különböző, önállóan megítélendő kérdés. A dohánytermékek csomagolásán feltüntetett eladási ár az Fgytv. 14.§ rendelkezéseinek megfelelt. Figyelemmel arra, hogy a dohánytermék jövedéki termék jellegéből adódóan egy adott üzletben a termék különböző áron vásárolható meg, ezért a dohánytermék csomagoláson való árfeltüntetése a legalkalmasabb módja az egyértelmű tájékoztatás biztosításának. A felperes hivatkozott arra, hogy a R. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely korlátozza a 2.§ (1)

bekezdés a)-b) pontjában felsorolt alternatív árfeltüntetési módok valamelyikének alkalmazhatóságát a dohánytermékek pénztár feletti tárolóban történő elhelyezése és értékesítése nem jelent olyan forgalmazási módszert, amely kizárja a R. 2.§ (1) bekezdés a) pontjának alkalmazását. Az elkülönített forgalmazás miatt a vásárlási folyamat kiegészül azzal a fázissal, amikor a fogyasztó a megvenni kívánt terméket az eladótól elkéri, amint a fogyasztó kézbe veszi a terméket, a többi termékhez hasonlóan tájékozódik az árról. Az elkülönített elhelyezés azt a célt szolgálja, hogy a dohányterméket csak olyan vásárló vehesse kézbe, aki a dohánytermékeket meg is vásárolhatja. A felperes álláspontja szerint csupán feltételezés, hogy a fogyasztó sorban állása a termék értékesítése során jogaiban korlátozná tekintettel arra, hogy a jogalkotó a vásárlás időtakarékoságát nem értékelte védendő fogyasztóvédelmi érdekként.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte és elutasította azt. Ítéletének indokolásában az Fgytv. 14.§ (1), (2) és (3) bekezdésére, 45/A.§(1) bekezdésére, 47.§ (1) és (4) bekezdésére, valamint a *Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.)* 339/B.§-ára hivatkozott. Kifejtette, hogy a felperes a pénztárak feletti tárolókból értékesített dohánytermékek eladási árának feltüntetése vonatkozásában megsértette az Fgytv. 14.§ (3) bekezdését. Az alperessel egyezően megállapította, hogy a dohánytermékek eladási árának feltüntetése körében a R. 2.§ (1) bekezdés b) pontja szerint a termék mellett elhelyezett egyedi árkiírás felel meg a tisztán olvashatóság követelményének. A dohánytermék adójegyén történt árfeltüntetés, amelynek megismerése az eladó által történt kiszolgálás után lehetséges, nem felel meg az irányelvben megfogalmazott alapelveknek abban az esetben, ha a dohánytermékek fogyasztása elsősorban a korábbi tapasztalatokon és szokásokon alapul. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felügyelőség a fogyasztóvédelmi bíróság

alapjául szolgáló tényállást tekintettel arra, hogy a felperes az ellenőrzésről készült jegyzőkönyv megállapításait nem vitatta. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a hatóság az Fgytv. 47.§ (4) bekezdésében foglalt szempontoknak megfelelően állapította meg a fogyasztóvédelmi bírság összegét. A határozat indokolása a Pp. 339/B.§-ában meghatározott feltételeknek megfelelően tartalmazza a bírság kiszabásakor értékelte tényeket, ezért a felülvizsgálni kért határozatok sem eljárásjogi, sem anyagi jogi jogszabályokat nem sértenek.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését kérte, a keresetében foglaltakat fenntartotta. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti az Fgytv. 14.§ (3) bekezdését, a R. 2.§-át és ellentétes az e körben kialakult Kurai gyakorlattal is.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria a felülvizsgálat kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megfelelő alaposággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, abból azonban az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával téves jogi következtetést vont le.

Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 270.§ 2) bekezdése és 272.§ (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275.§ (2) bekezdésének

megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy helyesen hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében az e körben kialakult Kuriai gyakorlatra. Számos eseti döntésében - Kfv.37.523/2012.; 37.571/2012.; 37.698/2012.; 37.768/2012. stb. - a perbeli jogkérdésben a Kúria már állást foglalt.

Az Fgytv. 14.§ (3) bekezdése előírja, hogy az eladási árat egyértelműen, könnyen azonosíthatóan és tisztán olvashatóan kell feltüntetni.

Azon körülmény, hogy a dohányterméken az árfeltüntetés konkrét helye az adójegy, az árfeltüntetésre vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartását nem kérdőjelezi meg, minden további árfeltüntetést megkívánó jogszabály értelmezés megalapozatlan és indokolatlanul kiterjesztő. A R. kifejezetten vagylagosságot határoz meg: vagy a csomagoláson vagy a termék mellett elhelyezett egyedi árkiíráson, vagy árjegyzéken kell feltüntetni az árat. A „vagy” kötőszót helyesen értelmezve elegendő az egyik előírt magatartást végrehajtani és azzal a R. 2.§ (1) bekezdés b) pontjában írt követelmény teljesül.

Nem osztotta tehát a Kúria az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a dohánytermék eladási árát külön feltüntetésének szükségességéről. Hangsúlyozza a Kúria, hogy a vásárló nincs elzárva a tájékozódástól, ez az elvárható és tudatos vásárlói magatartás része. Egy külön elhelyezett, figyelemfelhívó dohánytermék árfeltüntetés nem áll összhangban sem az Fgytv., sem a R. rendelkezéseivel, az sem a jogszabályok céljából, sem tételes normáiból nem vezethető le. Az adójegyen kívüli külön árfeltüntetés indokolatlan, sürgősségtelen, a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény

céljaival ellentétes figyelemfelhívást is eredményezhet.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy a dohányterméken az árfeltüntetési konkrét helyen a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény kötelező előírása folytán a R. 2.§ (1) bekezdése vagylagosan határozza meg az árfeltüntetési módokat, nincs olyan előírása, amely egy időben kétféle árfeltüntetést rendelne el a dohánytermékekre nézve.

Az ár egyértelmű, könnyen azonosítható és tisztán olvasható módon kerüljön feltüntetésre - nem értelmezhető úgy, hogy ezzel a jogalkotó további árfeltüntetést követel meg a dohánytermékek forgalmazása esetén. A tisztán olvashatóság a feltüntetett árra vonatkozik és nem azonos a jól olvashatósággal. A perbeli esetben nem merült fel az adójegy vonatkozásában a tisztán olvashatósággal összefüggésben probléma, az adójegyen a kiskereskedelmi ár tisztán látszott, és olvasható volt. Az 1999. évi XLII. törvény 5.§ (5) bekezdéséből fakadó jogszabályi előírás - miszerint a dohánytermékeket csak elkülönített helyen lehet forgalomba hozni - nem zárja el a dohányterméket vásárolót attól, hogy a dohánytermék áráról tájékozódjon, a vásárlás előtt tudatos, megfontolt döntésre jusson. Az alperes által megkövetelt külön elhelyezett figyelemfelhívó dohányárú feltüntetés nem áll összhangban sem az Egytv., sem a R. rendelkezéseivel, de a 98/6/EK irányelv preambulumból és konkrét rendelkezéseiből sem vezethető le. A jogszabályok céljából, azok tételes normáiból nem juthat a jogalkalmazó ilyen következtetésre, az adójegyen kívüli külön árfeltüntetési előírása indokolatlan és szükségtelen. A minden további árfeltüntetést megkívánó jogszabályértelmezés megalapozatlan és indokolatlanul kiterjesztő.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4)

bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a közigazgatási határozatokat a Pp. 339.§ (1) bekezdés alkalmazásával szintén hatályon kívül helyezte, az új eljárásra kötelezést mellőzte tekintettel arra, hogy az eljárás hivatalból indult, továbbá annak megismétlése - felperesi jogszabálysértés hiányában - szükségtelen.

Az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Kúria a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest.

Az alperes személyes illetékmentességére tekintettel a feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.0 értelmében az állam viseli.

Budapest, 2014. március 26.

**Dr. Kárpáti Zoltán a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó előadó bíró,
Dr. Beniczkyné dr. Kelemen Gyöngyi bíró**